

”Kvalitet i barnehagen”

Randaberg
kommune

Innhold

Innledning	4
Språkmiljø	5
Pedagogisk dokumentasjon og vurdering	6
Antall, rom og form	7
Kropp, bevegelse og helse	8
Sosial kompetanse	9
Bruk av egenvurderingsskjema	10
Egenvurderingsskjema	11

Problemløsning

*De ville bare
opp i vinduskarmen
men jeg mente nei*

*så mente jeg ja,
så var det problemet løst*

Roger Sivoll

:: FORSIDEFOTOET: Full fart i Viste barnehage.

:: FOTO DENNE SIDEN: Snøballkasting i Sande barnehage.

Innledning

Barn og familiesjef er glad for å kunne presentere en ny kvalitetsplan for barnehagene i Randaberg for perioden 2011-2015. Denne planen er den andre kvalitetsplan for Randabergbarnehagene.

Evaluering av forrige plan

Administrasjonen har gjennomført en bred evalueringsprosess på kvalitetsplanen 2007-2010. Som del av evalueringen, har det vært et ønske fra administrasjonen at alle berørte parter også skulle gi innspill på nye fokusområder. Innspill på nye fokusområder fra barnehagene er: pedagogisk dokumentasjon, språk, matematikk, utforskning. De fleste ønsket også å videreføre fokusområdene fra forrige plan.

Ny plan

Ny kvalitetsplan 2011 - 2015 ble vedtatt i hovedutvalg for oppvekst og levekår 23. mars 2011. Fokusområdene må forstås som Randaberg kommunes satsingsområder for Randabergbarnehagene. Kvalitetsplanen ble sendt til de private barnehagene for tilslutning. Barn og familiesjefen er glad for at denne planen er gjeldende for alle barnehagene i Randaberg.

Valg av fokusområder i barnehagene

Planen bygger på sentrale føringer, samt lokale forhold som er beskrevet. Med bakgrunn i sentrale føringer i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og St.meld 41 (2008-2009); "Kvalitet i barnehagen"

- Barnehagens språkmiljø
- Pedagogisk dokumentasjon og vurdering
- Antall, rom og form
- Kropp, bevegelse og helse
- Sosial kompetanse

Barn og familiesjefen ønsker alle lykke til i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten i Randabergbarnehagene.

Randaberg mai 2011

Svein Olav Kristensen
Barn og familiesjef

Språkmiljø

Språk er fremdeles et sentralt satsingsområde for barnehagen, noe som også er presisert i St.meld 41 (2008-2009), NOU 2009:18 og NOU 2010:8. Selv om det var et av satsingsområdene i forrige plan, er det fortsatt viktig å sette fokus på området.

Evalueringsviser at det gjøres mye godt arbeid i barnehagene på fagområdet og rådmannen ønsker å fortsette å videreutvikle dette arbeidet. Barnehagen har nå innarbeidet systematisk bruk av kartleggingsmaterieell og har fått økt kompetanse i planperioden. Godt språk og sosial kompetanse er grunnleggende for å kunne ta aktivt del i et kunnskapssamfunn. Språkstimulering og et godt språkmiljø i barnehagen er derfor en av barnehagens viktigste oppgaver.

Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser (Rammeplanen, kap2,59). Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker. Aktiviteter som bidrar positivt til barns språkutvikling er:

- Den gode samtalen,
- Rim, regler, dikt og sang
- Fortelling og høytlesning
- Lek

Det er et stadig økende mangfold av barn med minoritetsbakgrunn i Randabergbarnehagene. Språksatsingen for minoritetsspråklige er det et behov for å styrke, noe som også bekreftes i nasjonale føringer. Et godt språkmiljø i barnehagen for minoritetsbarn innebærer at barnehagen støtter barn i bruk av sitt morsmål.

MÅLSETTING

- Alle barn skal få støtte i sin språkutvikling
- Alle barn skal oppleve glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre barn og voksne
- Barnehagene skal ha et rikt språkmiljø

PROSESSMÅL

- Personalet har kompetanse på barns språkutvikling
- Vår barnehage har fokus på barnehagens språkmiljø, og det tilrettelegges for aktiviteter som bidrar positivt til barns språkutvikling
- Vår barnehage samhandler med foreldrene for sammen å støtte barna i språkutviklingen
- Personalet i vår barnehage er bevisst sin rolle som språkmodell

EVALUERING

- Barnehagens planer
- Personalets refleksjon over egen praksis
- Brukerundersøkelse

Pedagogisk dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjon og vurdering skal være prioriterte områder i en lærende organisasjon. Området har en viktig plass i barnehagens arbeid og barnehagene har selv gitt uttrykk for et behov for mer satsing på dette området.

Pedagogisk dokumentasjon handler om å synliggjøre praksis. Hensikten er dels å synliggjøre læringens vilkår og prosess for de som jobber i barnehagen. Pedagogisk dokumentasjon gir oss økt innsikt i, og refleksjon over hva som foregår i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Ved å trekke brukerne med i vurderingene og gjøre disse tilgjengelige for andre, kan det bidra til en åpen og bred debatt om barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet.

Dokumentasjon krever kunnskap og etisk bevissthet.

St.meld 41 peker ut dokumentasjon og vurdering som område der det er et behov for både metodeutvikling og klargjøring av regelverk. En ny veileder om kartlegging, dokumentasjon og vurdering skal utarbeides fra departementet.

I Randabergbarnehagene skal alle dokumentere og vurdere egen praksis. Alle barnehagene skal synliggjøre redskap for dokumentasjon og vurdering i barnehagens årsplan.

MÅLSETTING

- Barnehagen skal ha et system for dokumentasjon og vurdering
- Barnehagen skal bruke pedagogisk dokumentasjon som redskap for refleksjon

PROSESSMÅL

- Vår barnehage arbeider systematisk med dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet
- Personalet skal ha kunnskap om observasjons- og kartleggingsmetoder
- Vår barnehage har fokus på metodeutvikling

EVALUERING

- Egenvurderingsskjema i kvalitetsplanen
- Foreldresamtaler
- Brukerundersøkelser
- Barnehagens planer

Antall, rom og form

Antall, rom og form er et av fagområdene i rammeplanen for barnehagene. Fagområdet har fokus på barns læring og utvikling knyttet til tall og telling, rom og form, argumentasjon og logiske slutninger. Gjennom arbeidet i barnehagene skal det legges til rette for at barna utvikler sine matematiske ferdigheter gjennom lek, eksperimentering og aktiviteter i hverdagen.

Barnehagens oppgave er å tilrettelegge for tidlig og god stimulering innefor barnets matematiske utvikling. Barna skal blant annet få kjennskap til matematiske begreper som størrelse, antall og form.

Barnehagen har ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning.

Barnas hverdag er full av matematiske muligheter. Fagområdet gir en unik mulighet for barn til å være medskapere i egen læring som fremmer glede, kreativitet og skaperlyst. Engasjerte voksne som er lyttende og oppmerksomme overfor barnas matematiske uttrykk og interesse er en nødvendig forutsetning for å lykkes.

MÅLSETTING

- Barnehagen skal gjennom lek og aktiviteter utvikle barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger

PROSESSMÅL

- Personalet arbeider systematisk med fagområdet antall, rom og form.
- Personalet tilrettelegger for utforskning og lek med matematiske element
- Personalet har kunnskaper om hvordan man kan bruke matematikk i samtaler, lek og andre hverdagsaktiviteter.
- Personalet skal ha kunnskaper om barnets matematiske utvikling
- I barnehagen skal det være et miljø som oppmuntrer barns nysgjerrighet. Personalet skal stimulere til kreativitet og refleksjon

EVALUERING

- Barnehagens planer
- Egenvurderingsskjema
- Jevnlige drøftinger rundt tema i personalgruppen
- Personalets refleksjon over egen praksis
- Brukerundersøkelse

Kropp, bevegelse og helse

Barnehagen er en arena som kan bidra til sunn helseadferd og redusere sosiale helseforskjeller gjennom å legge til rette for fysisk aktivitet og gode kostvaner. Sunne måltider i barnehage og skole er ett av innsatsområdene i Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen (2007-2011). Her har barnehagene i Randaberg vært aktive. Det er innarbeidet måltider med fokus på et sunt og variert kosthold.

Barns psykiske helse og sosiale relasjoner er også en viktig del av barns helse. Mobbepplan for barnehagene ble utarbeidet i 2010.

Det er i dag en allmenn oppfatning at mange intensiverte lærings- og utviklingsstøttende tiltak settes inn for sent. Tidlig innsats og vektlegging på barns psykiske helse er prioriterte områder i Randaberg.

Varierte tilbud innen fysisk aktivitet er av stor betydning. Aktiv bruk av barnehagens inne- og utemiljø, samt naturen og nærmiljøet, vil kunne gi et slikt mangfold.

MÅLSETTING

- Alle barn skal oppleve økt fysisk aktivitet og tilrettelegging for sunt kosthold.
- I alle barnehagene skal det være fokus på sosiale relasjoner og psykisk helse

PROSESSMÅL

- Barnehagen skal legge til rette for at barna får varierte bevegelsesrom som kan gi spenning og utfordring for alle barn
- Personalet har kunnskap og kompetanse til å kunne gi barn et positivt selvbilde og motivere til gode sosiale relasjoner
- Barnehagen tilrettelegger for at barna får positive erfaringer med friluftsliv og utelek – uansett årstid
- Barna får videreutviklet sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet
- Barna får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydning av gode vaner og sunt kosthold

EVALUERING

- Barnehagens planer
- Brukerundersøkelser
- Egenvurderingsskjema

Sosial kompetanse

I barnehagen får barn utviklet sin sosiale kompetanse. Sosiale ferdigheter er viktig for at barn skal kunne etablere og utvikle varige relasjoner til familie, venner og andre. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barn, og om barnas omsorg for hverandre.

Vennskap i barndommen er viktig for å kunne opparbeide et godt selvbilde. I vennsapsrelasjonen får barnet utvikle empati, konflikthåndtering, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet. Barn lærer å samarbeide med andre og gode relasjoner vil få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Barnets mulighet til medvirkning har stor betydning for barnets relasjon til seg selv og til omgivelsene. Det handler om barnets rett til å få støtte til å uttrykke seg, bli synlig og delta aktivt i sosial sammenheng. Gjennom medvirkning i barnehagen forberedes barnet til deltakelse i et demokratisk samfunn. Et godt sosialt miljø i barnehagen er derfor av stor betydning for kvaliteten i barnehagen.

MÅLSETTING

- Barnehagen har fokus på barns utvikling av sosial kompetanse
- Alle barn skal møtes med respekt og aksept, tillit og tiltro
- Barnehagen skal vektlegge et godt sosialt miljø i barnehagen

PROSESSMÅL

- Personalet har kompetanse om utvikling av sosiale ferdigheter hos barn
- Personalet skal ha ferdigheter innen å støtte og lede barn i samspill, lek og inkludering
- Personalet er rollemodeller og bidrar gjennom egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter
- I barnehagen må det legges til rette for at alle barn er aktive medskapere i egne lærings- og utviklingsprosesser

EVALUERING

- Skjema for egenvurdering
- Barnehagens planer
- Brukerundersøkelser

Bruk av egenvurderingsskjema

Skjemaet er laget på bakgrunn av prosessmålene for hvert av fokusområdene og er tenkt til internt bruk i barnehagen. Barnehagens samleskjema sendes årlig inn til Barn og familie.

På den måten kan Barn og familie bidra til kompetanseheving for barnehagene på fokusområder det er behov for mer kunnskap og kompetanse.

Egenvurderingsskjemaet skal brukes til å videreutvikle barnehagen som en lærende organisasjon.

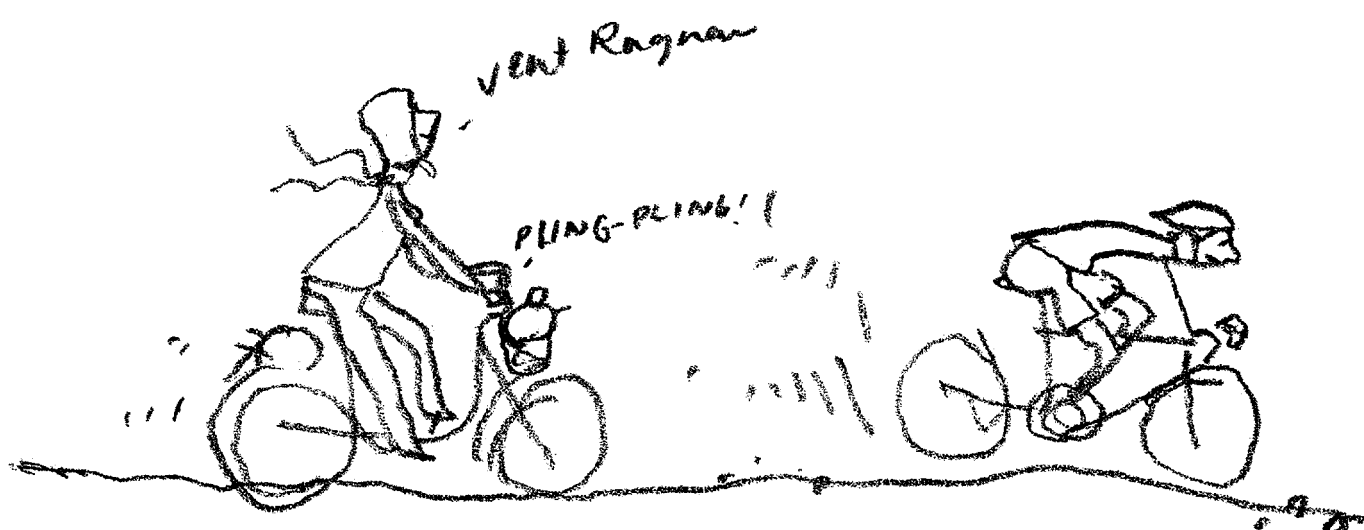
Skjemaet skal bidra med at barnehagen finne sitt ståsted for arbeid med fokusområdene. Det vil også synliggjøre arbeidet i barnehagen på en konkret måte. Skjema kan også brukes som en del av medarbeidersamtalen.

Skala er fra 1-5, der 1 betyr i svært liten grad og 5 betyr i svært stor grad. 6 er "vet ikke".

Skjema for egenvurdering av kvalitetsplanen

Barnehagens språkmiljø	1	2	3	4	5	6
Jeg har fokus på barnehagens språkmiljø						
Jeg har kompetanse på barns språkutvikling						
Jeg er bevisst min rolle som språkmodell						
Jeg samhandler med foreldrene om barnets språkutvikling						
Pedagogisk dokumentasjon og vurdering	1	2	3	4	5	6
I vår barnehage arbeider vi systematisk med dokumentasjon og vurdering						
Jeg har kunnskap om observasjons- og kartleggingsverktøy						
Jeg deltar i refleksjon over pedagogisk praksis						
Antall, rom og form	1	2	3	4	5	6
Jeg arbeider systematisk med fagområdet: antall, rom og form						
Jeg tilrettelegger for utforskning og lek med matematiske element						
Jeg har kunnskap om barns matematiske utvikling						
Kropp, bevegelse og helse	1	2	3	4	5	6
Jeg har kunnskaper om barns motoriske utvikling						
Jeg skaper gode holdninger til sunt kosthold og har fokus på økt fysisk aktivitet						
Jeg har kompetanse om hvordan barns psykiske helse og sosiale relasjoner har betydning for barns utvikling og helse						
Sosial kompetanse	1	2	3	4	5	6
Jeg har kunnskaper om hvordan barn utvikler sosiale ferdigheter						
Jeg kan bidra i leken for å støtte barn i samspill og inkludering						
Jeg har fokus på at alle barn skal møtes med respekt, aksept, tillit og tiltro						
I vår barnehage har vi fokus på et godt sosialt miljø						

Les mer om barnehagene i Randaberg
på www.randaberg.kommune.no

**Randaberg
kommune**

www.randaberg.kommune.no